

СЪЮЗ НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ
ЧЛЕН НА "EUROPEAN DISABILITY FORUM"

**Национален център за обучение, квалификация,
информация и консултации на инвалиди**

година XXVI
ноември 2016 год.

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

I. Признава се за осигурителен стаж след 01.01. 1996 г. времето, през което родител (осиновител) на дете инвалид е полагал грижи за него до навършване на 16-годишна възраст, поради което не е работил по трудово или служебно правоотношение и не е бил осигурен. (Виж чл. 43 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж). При подаване в НОИ на документи за пенсиониране се прилага експертно решение на ТЕЛК (НЕЛК) в което да са записани вид и степен на увреждане 50 % и над 50 % с необходимост от постоянна чужда помощ и декларация, че другият родител не е ползвал при пенсиониране същото облекчение. Средномесечният осигурителен доход за посоченото време не се взема предвид при изчисляване размера на пенсията.

Зачита се за осигурителен стаж времето от 01.01.2001 г., през което родител (осиновител) или съпруг (съпруга), както и времето от 15.08.2015 г., през което един от родителите на майката или бащата на лицето с увреждане не са били осигурени и не са получавали пенсия, тъй като са полагали грижи за инвалид с трайна нетрудоспособност (вид и степен на увреждане над 90 %, който постоянно се нуждае от чужда помощ. (Виж чл. 43а от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж).

II. В Кодекса на труда не е предвидено предварителната закрила от уволнение на лица с трайно увреждане 50 % и над 50 %, работещи по трудово правоотношение (Виж чл. 333 от КТ), да се разпростира върху членове на семействата им (примерно, закрилата от уволнение при чл. 333 от КТ не се разпростира върху родители или осиновители на дете с увреждания), освен ако не е предвидена такава възможност с индивидуален или колективен трудов договор. По този въпрос в неправителствения сектор има разменени мнения, но не постигнато единомислие със синдикатите и работодателите, а също така с национално прадставителните организации на и за хора с увреждания. Възможно е да се потърсят опорни точки за закрила при уволнение в други текстове на раздела "Специална закрила на някои работници и служители" от КТ и др.

Работодателите са длъжни преди да предприемат действия за прекратяване на трудовото правоотношение с трудоустроен работник или служител попадащи в обхвата на чл. 333 ал. 1. т. 2 , да получат предварително разрешение от съответното териториално поделение на Главна инспекция по труда, както и да се вземе мнение на

ТЕЛК за всеки отделен случай. Трудоустроени по смисъла на чл. 333 от КТ са тези лица с увреждания (инвалиди), които работят по трудово правоотношение и производствената характеристика за изпълняваната от тях работа не противоречи на трудовата препоръка, записана в експертното решение. В Наредбата за медицинска експертиза “трудова препоръка” е заменена с “неподходящи условия на труд”, при които инвалидът не може да работи.

Разпоредбата на чл. 333 ал. 1., т. 3 от КТ се отнася за хората с болести, записани в Наредба № 5 на МЗ (ДВ. бр. 33 от 1987 г.), които нямат определена степен на загубена работоспособност, постановена от медицинска експертиза: исхемична болест на сърцето; активна форма на туберкулоза; онкологично заболяване; психично заболяване; захарна болест (диабет). В тези случаи работодателят предварително събира информация от работниците или служителите, които страдат от указаните болести. А работниците или служителите са длъжни да представят на работодателя медицинските документи (епикриза, медицинско удостоверение и др.), издадени от здравното заведение, където са заведени на отчет. Трудоустроените работници или служители са закриляни от уволнение, независимо дали е изпълнено предписанието на здравните органи. Необходимо и достатъчно условие е наличието на такова предписание.

Предварителната закрила от уволнение, предвидена в чл. 333 ал. 1, т. 2 и 3 и ал. 2 се прилага само в случаите, когато уволнението се основава на: чл. 328, ал.1, т. 2, 3, 5 и 11 (при закриване на част от предприятието или съкращаване на щата, при намаляване обема на работата, при липса на качества на работника или служителя за ефективно изпълнение на работата, при промяна на изискванията за изпълнение на длъжността, ако работникът или служителят не отговарят на тях); чл. 330, ал.2, т. 6 (работникът или служителят бъде дисциплинарно уволнен).

III. Годишната винетка остава валидна и през м. януари на годината, следваща тази за която е издадена. Месечната, седмичната и дневната винетки си остават със срокове на валидност според датата на издаването им. От Пресцентъра на Агенция “Пътна инфраструктура” обявиха, че през 2017 г. винетките няма да поскъпват – седмичната остава 15 лв., месечната – 30 лв., а годишната – 97 лв.

IV. Промените в Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, които МС утвърди с Постановление № 288/ 04. 11. 2016 г., предвиждат социалните помощи да се отпускат по настоящ адрес от 2017 г. Тази промяна ще гарантира достъпът до социални помощи на възрастни граждани и хора с увреждания, които през зимните месеци отиват да живеят при роднини и сменят местожителството си. Промяната е съобразена с препоръките на Европейската комисия за прецизиране на списъкът за социални услуги, включително и на услугите в домашна среда. Въвежда се минимален и максимален срок на договора за възлагане на социална услуга – не по-кратък от 2 години и не по-дълъг от 5 години; урежда се редът, по който се провежда и изготвя индивидуалната оценка на потребностите и индивидуалният план на подкрепата.

V. Право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване имат лицата със загубена работоспособност (вид и степен на увреждане 50 % и над 50 %), които

към датата на инвалидизация имат осигурителен стаж, както следва:

- до 20 годишна възраст – независимо от продължителността на осигурителния стаж;
- до 25 годишна възраст – 1 година осигурителен стаж, от които не по- малко от 4 м. действителен осигурителен стаж;
- до 30 годишна възраст – 3 години осигурителен стаж, от който не по-малко от 1 година действителен осигурителен стаж;
- над 30 годишна възраст – 5 години осигурителен стаж, от които не по-малко от 1 г. и 8 м. действителен осигурителен стаж.

Инвалидите по рождение или с дата на инвалидизация до постъпване на работа могат да получат инвалидна пенсия, изчислена от трудов доход при навършена 1 година действителен осигурителен стаж.

Пенсията за инвалидност не се отпуска, възобновява или възстановява на лица, получаващи пенсия за осигурителен стаж и възраст.

VI. Стъпки за отпускане на целева помощ от Дирекция "Социално подпомагане" за закупуване на медицински изделия, помощни средства и приспособления чрез "Медицински Център Ескулап – В". Тази помощ се предоставя съгласно Приложение № 7 към чл. 40, ал. 1 на Правилника за приложение на Закона за интеграция на хората с увреждания.

Стъпка 1. НАПРАВЛЕНИЕ от личния лекар до оторизирана лекарска комисия /ЛКК или ТЕЛК/ в ДКЦ (МЦ) към МБАЛ, УМБАЛ или УСБАЛ - ортопедична, неврологична, хирургична или онкологична, в зависимост от вида на заболяването. Фирмата съдейства за издаването на протокол от ЛКК, необходим за отпускането на помощ от АСП, както и безплатна консултация с физиотерапевт.

Стъпка 2. С полученото направление се посещава специализирана лекарска комисия (ЛКК) за издаване на МЕДИЦИНСКИ ПРОКОЛ.

- за инвалидни колички и тоалетни столове: Медицински протокол от специализирана ЛКК по профила на заболяването, издадено от ДКЦ (МЦ) на областна МБАЛ, УМБАЛ или УСБАЛ, или експертно решение на ДЕЛК/ТЕЛК/НЕЛК.

- за антидекубитални дюшеци и възглавници: Медицински протокол от специализирана ЛКК, издаден от диагностично-консултативен център (ДКЦ) към МБАЛ/СБАЛ или УМБАЛ/УСБАЛ, или експертно решение на ДЕЛК/ТЕЛК/НЕЛК.

Стъпка 3. Медицинският протокол се подава заедно с МОЛБА-ДЕКЛАРАЦИЯ за отпускане на парична помощ в Дирекция за социално подпомагане (ДСП) по местоживеене за закупуване на медицински изделия, помощни средства и приспособления.

Стъпка 4. До 7 дни ще Ви бъде издадена ЗАПОВЕД ЗА ОТПУСКАНЕ НА СОЦИАЛНА ПОМОЩ, като от ДСП до края на следващия месец ще Ви изплатят сумата в брой или по Ваша банкова сметка/по избор/

ВАЖНО!!! След издаден Медицински протокол от ЛКК - можете да закупите веднага медицинското изделие със собствени средства, като полагащата Ви се сума (до лимита на помощта от ДСП) ще Ви бъде възстановена в кратки срокове от Социалната служба срещу представяне на издадените Ви от фирмата фактура и приемо-предавателен протокол.

Парични помощи отпускани от Дирекция за социално подпомагане за закупуване на медицински изделия, помощни средства и приспособления.

N	Видове помощни средства	Условия за отпускане	Експлоатационен срок	Парични средства отпускани от АСП
1.	Инвалидна количка	Частична(пълна) парализа на долни крайници или други увреждания, при които самостоятелното придвижване е невъзможно	1 бр. на всеки 6 год.(за възрастни); 3 год. (за деца до 18 год.)	486 лв
2	Акумулаторна инвалидна количка	Увреждане и на горните крайници, което не позволява самостоятелното използване на количките и ако лицето е физически и психически годно да управлява такава количка.	1 бр. на всеки 10 год.	3019 лв
4	Тоалетен стол и стол за баня - комбиниран	Частична (пълна) парализа на долни крайници или други увреждания, при които самостоятелното придвижване е невъзможно.	1 бр. на всеки 3 год. (за деца до 18 год.) 6 год. (за възрастни);	331 лв.
6	Стол за баня	-	1 бр. на всеки 6 год. (за възрастни); 3 год. (за деца до 18 г.)	126 лв.
7	Тоалетен стол	-	1 бр. на всеки 6 год. (за възрастни); 3 год. (за деца до 18 г.)	205 лв
8	Антидекубитален дюшек	При болни с тежки неврологични заболявания, придружени с квадрипарези или хемипарези, будна кома, усложнени невромускулни заболявания, довели до принудително залежаване в една и съща поза, и терминално болни	1 бр. на всеки 3 год.	372 лв
9	Антидекубитална възглавница	-	1 бр. на всеки 3 год	65 лв.

Ако имате въпроси относно реда и условията или се нуждаете от консултация относно избора, моля свържете се с "Медицински Център Ескулап – В" на тел. 02/ 936 95 52 или имейл на адрес info@vvcompany.com

Редактори: д.ф. Пею Пеев и инж. Анета Диловска
Технически сътрудник: Петя Иванова

град София - 1000,
ул. "Христо Белчев" № 8, ет. 3;
тел. 02/981 53 82